

**VEIKLOS SRITIS: ELEKTROS ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMAS
ENERGETIKOS DARBUOTOJŲ KATEGORIJA:**

1.5

**ELEKTROS ĮRENGINIUS ASMENIŠKAI APŽIŪRINTIS ELEKTROTECHNIKOS
DARBUOTOJAS**

1.5.1. ATESTAVIMO SRITIS IR SUTEIKIAMOS TEISĖS

Asmeniškai apžiūrėti elektros įrenginius.

Elektros įrenginių įtampa: iki 1000V, iki 10kV, iki 35kV, iki 110kV, iki 330kV, iki 400kV.

Sertifikuojamiems elektrotechnikos darbuotojams gali būti suteiktos apsaugos nuo elektros kategorijos: VK, AK žemojoje įtampoje ir VK, AK – aukštojoje įtampoje

1.5.2. BENDRIEJI KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

Bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai yra nurodyti elektros energetikos sektoriaus darbuotojų sertifikavimo sričių bei kvalifikacinių reikalavimų sąrašo 1 lentelėje, Eil. Nr. 1.5

1.5.3. SPECIALIEJI KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

. VERTINIMO TEMOS

Eil. Nr.	Temos
VEIKLOS REGLAMENTAVIMAS.	
1	Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės: bendrosios nuostatos, elektrotechnikos darbuotojams keliami reikalavimai, elektrotechnikos darbuotojų funkcijos, teisės ir pareigos, atskirų elektros įrenginių priežiūra, juridinių ir fizinių asmenų darbų vykdymo tvarka elektros įrenginiuose, kurie jiems nepriklauso nuosavybės ar patikėjimo teise.
2	Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės: bendrosios nuostatos, elektros įrenginių įrengimo bendrieji reikalavimai, aprūpinimas elektra, oro kabelių ir oro linijų izoliuotų laidų leistinoji ilgalaikė srovė ir elektriniai parametrai, elektros energijos apskaita, elektros dydžių matavimai, elektros įrenginių įžeminimas ir apsauga nuo viršįtampių, aplinkos apsauga, priešgaisrinė sauga.
3	Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės: bendrosios nuostatos, bendrieji energetikos objektų eksploatavimo reikalavimai, elektrinių ir elektros tinklų elektros įrenginiai, operatyvinis valdymas.
4	Elektros tinklų apsaugos taisyklės: bendrosios nuostatos.
5	Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės: bendrosios nuostatos.
IKI 1000 V ĮTAMPOS ELEKTROS ĮRENGINIŲ APŽIŪRA.	
1	Energetikos įrenginių techninė priežiūra (apžiūra): tikslai, apžiūrų periodiškumas.
2	Elektros kabelių linijų apžiūra. Elektros kabelių linijų trasos stovis. Kabeliai trasoje turi būti apsaugoti nuo mechaninio poveikio, korozijos, vibracijos. Elektros kabelių linijų elementų ir tvirtinimų būklė.
3	Oro ir oro kabelių linijų apžiūra. Oro ir oro kabelių linijų atramų stovis, atstumas iki medžių nuo labiausiai įlinkusių ar priartėjusių laidų, atstumai nuo laidų iki želdinių,, armatūros ir apsauginių gaubtų būklė, pažeidimai, gedimai.
4	Elektros kabelių linijų Oro ir oro kabelių linijų įžeminimo įrengimų stovis, pažeidimai ir gedimai.
5	Įvadų į pastatus, elektros energijos apskaitos spintų, elektros skydų apžiūra ir galimi pažeidimai.

6	Žemosios įtampos elektros įrenginių ir aparatų apžiūra ir galimi gedimai.
7	Žemosios įtampos automatizavimo priemonių įrenginių apžiūra ir veikimo patikra.
IKI 35 KV ĮTAMPOS ELEKTROS ĮRENGINIŲ APŽIŪRA.	
1	Energetikos įrenginių techninė priežiūra (apžiūra): tikslai, apžiūrų periodiškumas.
2	Elektros kabelių linijų apžiūra. Elektros kabelių linijų trasos stovis. Kabeliai trasoje turi būti apsaugoti nuo mechaninio poveikio, korozijos, vibracijos. Elektros kabelių linijų elementų ir tvirtinimų būklė.
3	Oro ir oro kabelių linijų apžiūra. Oro ir oro kabelių linijų atramų stovis, atstumas nuo labiausiai įlinkusių ar priartėjusių laidų iki želdinių ar galimose priartėjimo su kitais objektais vietose, armatūros ir apsauginių gaubtų būklė, pažeidimai, gedimai.
4	10 kV įtampos stacionarios skirstyklos elektros įrenginių apžiūra; komplektinės, stulpinės bei modulinės transformatorinės elektros įrenginių apžiūra ir galimi įrenginių gedimai. vidutinės įtampos stacionarios skirstyklos elektros įrenginių apžiūra.
5	Elektros kabelių linijų oro ir oro kabelių linijų įžeminimo įrengimų stovis, pažeidimai ir gedimai.
6	Vidutinės įtampos elektros įrenginių relinių apsaugų ir automatikos apžiūra ir veikimo patikra.
110 KV IR AUKŠTESNĖS ĮTAMPOS ELEKTROS ĮRENGINIŲ APŽIŪRA.	
1	Energetikos įrenginių techninė priežiūra (apžiūra): tikslai, apžiūrų periodiškumas.
2	Elektros kabelių linijų apžiūra. Elektros kabelių linijų trasos stovis. Kabeliai trasoje turi būti apsaugoti nuo mechaninio poveikio, korozijos, vibracijos. Elektros kabelių linijų elementų ir tvirtinimų būklė.
3	Oro linijų apžiūra. Oro linijų atramų stovis, atstumas nuo labiausiai įlinkusių ar priartėjusių laidų iki želdinių ar galimose priartėjimo su kitais objektais vietose, armatūros ir apsauginių gaubtų būklė, pažeidimai, gedimai.
4	110 kV ir aukštesnės įtampos pastotės elektros įrenginių apžiūra; vidutinės įtampos komplektinės, stulpinės bei modulinės transformatorinės elektros įrenginių apžiūra ir galimi įrenginių gedimai.
5	Elektros kabelių linijų, oro linijų įžeminimo įrengimų stovis, pažeidimai ir gedimai.
6	110 kV ir aukštesnės įtampos elektros įrenginių relinių apsaugų ir automatikos apžiūra ir veikimo patikra.
TECHNINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI	
1	Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės: bendrosios nuostatos, elektrotechnikos darbuotojams keliami reikalavimai, elektrotechnikos darbuotojų funkcijos, teisės ir pareigos, atskirų elektros įrenginių priežiūra, juridinių ir fizinių asmenų darbų vykdymo tvarka elektros įrenginiuose, kurie jiems nepriklauso nuosavybės ar patikėjimo teise.
2	Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai.
3	Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas: įstatymo paskirtis ir taikymas, pagrindinės sąvokos.
GAISRINĖ SAUGA.	
1	Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės: taikymo sritis ir bendrosios nuostatos, terminai ir apibrėžimai, priešgaisrinės saugos organizavimas.

1.5.4 TEISĖS AKTŲ IR LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. *Energetikos objektus, įrenginius stacionarių ir eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas. LR Energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymas Nr. 1-220 (Žin., 2012-11-10, Nr. 130-6581; Pakeitimai: Žin., 2013-04-27 Nr.43-2131; Žin., 2013-09-21 Nr.100-4970; TAR 2014-06-25 Nr.2014-09105; TAR 2015-01-05 Nr.2015-00042; TAR 2015-04-14 Nr.2015-05763; TAR 2015-06-23 Nr.2015-10054)*

2. *Asmenų, turinčių teisę eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklės. LR Energetikos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. 1-274 (Žin., 2010-10-09, Nr. [120-6154](#); Pakeitimai: Žin., 2011-10-29 Nr. [130-6179](#); Žin., 2012-03-24 Nr. [35-1742](#); Žin., 2012-09-22 Nr. [110-5607](#); Žin. 2013-11-29 Nr. [122-6195](#); TAR 2014-12-31 Nr. [2014-21331](#))*
3. *Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211 (Žin., 2012, Nr. [128-6443](#))*
4. *Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100 (Žin., 2010, Nr. [39-1878](#)), įsakymo pakeitimas – 2012 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. 1-207 (Žin., 2012, Nr. [124-6254](#))*
5. *Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22 (Žin., 2012, Nr. [18-816](#))*
6. *Elektros tinklų apsaugos taisyklės. (Žin., 2011, Nr. 14-627).*
7. *Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309 (Žin., 2012, Nr. [2-58](#)), įsakymo pakeitimas – 2012 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 1-268 (Žin., 2012, Nr. [147-7585](#))*
8. *Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1-134 (Žin., 2011, Nr. [67-3199](#))*
9. *Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 15 d. Įsakymu Nr. 1-303 (Žin., 2011, Nr. [165-7886](#)). Pakeitimas: 2015-05-21 Nr. [2015-07725](#);*
10. *Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-52 (Žin., 2013, Nr. [27-1299](#))*
11. *Dėl darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiūstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo tvarkos aprašo patvirtinimo, 2012 m. rugpjūčio 10 d. Nr. V-240. žinios, 2012-08-17, Nr. [96-4944](#);*
12. *Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas 2003 m. liepos 1 d. Nr. IX-1672; Galiojanti suvestinė redakcija [2015-04-14 - 2015-10-31](#)*
13. *Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai. Žin., 2007-11-29, Nr. [123-5055](#);*
14. *Dėl profesinės rizikos vertinimo bendrųjų nuostatų patvirtinimo, 2012 m. spalio 25 d. Nr. A1-457/V-961. Žin., 2012-10-31, Nr. [126-6350](#);*
15. *Dėl darbo įrenginių naudojimo bendrųjų nuostatų patvirtinimo, 1999 m. gruodžio 22 d. Nr. 102. Žin., 2000-01-12, Nr. [3-88](#); Žin. 2002-09-13 Nr. [90-3882](#); Žin. 2005-10-20 Nr. [125-4452](#);*
16. *Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės, 2010 m. liepos 27 d. Nr. 1-223, Žin., 2010-08-19, Nr. [99-5167](#); Atitaisymas: 2010 m. liepos 27 d. įsakymas Nr. 1-223 Žin. 2010-08-21, Nr. [100](#); Pakeitimas Žin., 2013-08-03, Nr. [85-4297](#); TAR, 2014-08-14, Nr. [11057](#);*
17. *Elektros technologijos. Gediminas Isoda. Vilnius, 2008*
18. *Elektros instaliacija. Bendros žinios ir įrengimas. Gediminas Isoda. Vilnius, 2005*
19. *Vartotojų elektros įrenginių priežiūra. Parengė doc. Dr. L. Buivis, Šiauliai, 2007.*
20. *Sauga elektros įrenginiuose. Juozas Baublys. Pranas Jankauskas. Generolo Juozo Žemaičio Lietuvos karo akademija. Mokomoji knyga. Vilnius, 2002.*
21. *Žmonių sauga. Paskaitų konspektas. P. Čyras, R. Šukys, V. Girnius, V. Nainys. Vilnius.*